

Toimintakertomus

Hallituksen kertomus 2008–2009

Suomen yleislääkärit ry:n toimintakausi 1.10.2008–30.9.2009 oli yhdistyksen 89. toimintavuosi. Yhdistys keskittyi omassa toiminnassaan terveyskeskuslääkärien ja yleislääkärien edunvalvontaan sekä perusterveydenhuollon kehittämiseen ja aseman vahvistamiseen. Tärkeänä toiminnan lähtökohtana oli myös vahvistaa yleislääkäri-identiteettiä ja yhteenkuuluvuutta sekä ylläpitää kollegakunnan ammattitaitoa järjestämällä täydennyskoulutusta. Yhdistys palveli jäsentensä etuja mm. toimimalla aktiivisesti Suomen Lääkäriliitossa osallistumalla liiton hallituksen ja valiokuntien työskentelyyn, julkaisemalla lehteä sekä jakamalla apurahoja.

Toimintavuoden ydin oli uuden terveydenhuoltolain valmisteluun osallistuminen Suomen Lääkäriliiton hallituksen ja valiokuntien kautta. Tärkeänä pidettiin lääkärin aseman vahvistamista terveydenhuollon suunnittelussa ja toteuttamisessa sekä lääkäriesimiehisyden turvaamista kaikilla lääkärin työpaikoilla. Edunvalvonnallisesti huolen aiheita olivat muodostumassa olevat suuret alueelliset perusterveydenhuollon yksiköt ja toimivan luottamusjärjestelmän luominen uusiin suuryksiköihin sekä luottamusmiesten tarpeellisen ajankäytön turvaaminen näissä. Sosiaali- ja terveysministeriössä aloitettu Toimiva terveyskeskus -hanke jatkui, ja yhdistyksen puheenjohtaja oli Lääkäriliiton nimeämänä edustajana mukana. Vuoden kuluessa yhdistyksen hallituksen edustajat olivat mukana uusien palkkausjärjestelmien suunnittelutyössä mm. pääkaupunkiseudulla.

Erityinen huolenaihe yhdistyksessä on ollut perusterveydenhuoltoon sitoutuneiden lääkärin määrän väheneminen. Yhdistyksen näkemyksen mukaan laadukas ja toimiva perusterveydenhuolto voi perustua ainoastaan työhönsä sitoutunei-

siin ja ammattitaitoisiin lääkäreihin. Tätä edistääkseen yhdistys on nähnyt tärkeäksi pyrkiä kehittämään työn hallintaa, työoloja sekä palkkauksen kannustavuutta terveyskeskuksissa osallistumalla aktiivisesti erilaisten toimintamallien suunnitteluun, toteuttamiseen ja toiminnan arviointiin eri paikkakunnilla. Yhteistyötä Suomen yleislääketieteen yhdistyksen kanssa rakennettiin muun muassa yhteisten intressikohteitten kartoittamisella sekä yhteisellä ehdokasasettelulla Lääkäriliiton valtuuskuntavaaleissa.

EDUNVALVONTA

Suomen yleislääkärit ry:n tärkeänä tehtävänä on huolehtia perusterveydenhuollossa työskentelevien lääkärin työskentelyolosuhteista ja lääkärin työn vaativuuden mukaisesta palkkauksesta. Yhdistyksemme on osallistunut perusterveydenhuollon lääkärin edunvalvontaan sekä paikallisesti että valtakunnan tasolla. Edustajamme ovat toimineet jäsenistömme parhaaksi Suomen Lääkäriliiton valtuuskunnassa, hallituksessa ja useissa valiokunnissa. Edunvalvonnallinen näkemys on ollut tärkeää edunvalvontavaliokunnan lisäksi järjestö-, terveyshallinnollisissa- ja terveyspoliittisissa valiokunnassa. Olemme korostaneet työskentelyssä perusterveydenhuollon erityispiirteitä ja tarpeita edistäen siten tavoitteidemme toteutumista.

Paikallistason toiminta on toteutunut aluetoimikuntien, yhteyslääkärien ja muiden aktiivisten jäsentemme välityksellä. Aluetoimikuntien suhteen on ollut ikävä kyllä havaittavissa ajoittaista toiminnan väsähtämistä paikallisesti, mutta toisilla alueilla toiminta on virkistynyt. Toiminnan tietynlaista alas ajautumista on tapahtunut etenkin alueilla, joilla koulutustoi-

minta on aikaisemmin pitänyt toiminnan vireänä. Alue-toimikunnat ovat tukeneet perusterveydenhuollossa työskenteleviä luottamusmiehiä nostamalla esiin alueellisia ongelmia ja toisaalta hyviksi havaittuja ratkaisu- ja palkkamalleja. Alueellinen toiminta on osoittautunut tärkeäksi alueilla, joissa selvitelään uusia sopimus- ja palkkausmalleja. Pääkaupunkiseudulla uudet mallit ovat olleet erityisesti esillä, ja näitä malleja on käsitelty perusteellisesti sekä yhdistyksen hallituksen kokouksissa että Liiton edunvalvontavaliokunnassa. Ratkaisuihin kokeilu- ja suhteen toimintakauden päättyessä ei ole vielä päästy.

Suomen Yleislääkärit ry on luonut kriteerit, jotka toimivan perusterveydenhuollon järjestämismallin tulee täyttää ollakseen jäsenistön edun mukainen. Toiminta Suomen Lääkäriliiton valiokunnassa on antanut mahdollisuuden vaikuttaa yhdessä Lääkäriliiton kanssa monien merkittävien lakien ja asetusten käsittelyyn ja sitä kautta perusterveydenhuollon merkityksen korostamiseen. Edunvalvontamme keskeisiä tavoitteita on ollut lääkärin työ määrän kohtuullistaminen ja työssä jaksaminen.

Suomen Yleislääkärit on tukenut erityisesti nuorten lääkärin sitouttamista perusterveydenhuoltoon korostamalla tutor-toiminnan tärkeyttä. Riittävä ja tasokas perehdyttäminen helpottaa saamaan terveyskeskuksiin uusia yleislääketieteen osaajia. Toimintavuoden aikana on tämän asian suhteen tehty yhteistyötä Yleislääketieteen yhdistyksen ja yliopistojen yleislääketieteen laitosten kanssa.

Suomen Yleislääkärit ry valvoo ja ajoi toimintakaudellaan kaikkien perusterveydenhuollossa työskentelevien, laaja-alaista työtä tekevien jäsentensä etuja työnantajasta riippumatta.

TERVEYSPOLITIikka

Toimintakausi on ollut vilkas terveydenhuollon rakenteellisten ja toiminnallisten suunnitelmien suhteen. Muutossuunnitelmat koskevat läheisesti perusterveydenhuoltoa ja yleislääkärin työtä. Mm. PARAS-hanke vähentää oleellisesti terveyskeskusten määrää ja vaikuttaa lääkärijohtajien lukumäärään. Valmisteilla oleva terveydenhuoltolaki voimaan astuessaan tulee muuttamaan monin tavoin terveydenhuoltojärjestelmää. Sosiaali- ja terveydenhuollon hallintolakisuunnitelma, millaisena se sitten tulee toteutumaan, on lisäämässä uudistusten monimuotoisuutta.

Toimiva terveyskeskus -hankkeessa ylilääkäri *Timo Aronkylä* on kartoittanut ja ideoinut perusterveydenhuollon tilannetta. Kehittäminen on edennyt uuteen vaiheeseen STM:n ja THL:n yhteistyönä.

Terveyspoliittinen ryhmä ei ole kokoontunut toimintavuoden aikana. Suomen Lääkäriliiton terveyspoliittisen valiokunnan kautta on seurattu ja vaikutettu yleislääkäreitä koskeviin asioihin.

KOULUTUSTOIMINTA

Valtakunnalliset koulutustapahtumat

Yleislääkäripäivät 2008 järjestettiin Helsingissä 27.–28.11.2008 yhteistyössä Nuorten Lääkärien Yhdistyksen kanssa. Tapahtuma keräsi 202 osanottajaa. *Yleislääkäri*-lehden lukija- ja koulutusmatka järjestettiin Tarttoon 24.–26.4.2009. Tutustuimme Eestin yleislääketieteen koulutusjärjestelmään sekä pidimme oman edunvalvonnallisen kokouksen. Tässä käsiteltiin uusia erilaisia virkaehtosopimusmalleja, joita suunniteltiin käyttöön otettavaksi ja osin oli otettukin käyttöön. Tapahtumassa oli mukana 38 henkeä. Mukana olleet hallituksen jäsenet pitivät oman kokouksen. Lisäksi alue-toimikunnat ovat järjestäneet kokouksensa yhteydessä paikallisia koulutustapahtumia.

STM & RAY -projektit

Raha-automaattiyhdistyksen ja Sosiaali- ja terveysministeriön tuella on rakennettu uusia toimintamalleja terveyskeskuksiin koskien alkoholin suurkulutukseen puuttumista ja tupakasta vieroitusta. Yhdistys on tehnyt tätä kehitystyötä yhteistyössä Laatuverkostojen (*Conmedic*) ja kaikkiaan 21 terveyskeskuksen kanssa.

Terveyskeskusten omia toimintatapoja on kehitetty vuosina 2005–2009 paikallisissa *workshopeissa*, joissa on ollut vaihtelevasti edustettuna myös sosiaaliseksi ja A-klinikka. Näin toimijoihin on saatu mukaan laajemmin eri tahoja. Toiminta

on kehittynyt, ja kokemuksia toimintatapojen muutoksista on saatu. Toimintamallit ovat erilaisia, mikä edesauttaa parhaiden käytäntöjen löytämistä.

Toimintamallit ovat olleet esillä koulutustilaisuuksissa sekä Suomen Yleislääkärin kotisivuilla (*Social web*) samoin kuin yhdistyksen vuosittain järjestämässä kuulemistilaisuudessa, viimeksi 20.11.2008. Tilaisuus oli samalla projektin yhteenvetotilaisuus.

JULKAISUTOIMINTA

Toimintavuosi oli Yleislääkäri-lehden kahdeskymmenesneljäs. Vuoden aikana ilmestyi kahdeksan numeroa, joissa oli yhteensä 344 painosivua ja 121 artikkelia ja kirjoitusta. Painos oli keskimäärin 10 500 kpl. Lehti lähetettiin kaikille yhdistyksen jäsenille, kaikille terveyskeskuslääkäreille, yleislääketieteen erikoislääkäreille, työterveyslääkäreille, Suomen Lääkäriliiton opiskelijajäsenille ja valmistuneille nuorille lääkäreille sekä eräille pienille avainryhmille.

Päätoimittajana on toiminut yleislääketieteen erikoislääkäri *Eila Kujansuu* Tampereelta ja toimitussihteerinä *Päivi Maarit Luukkonen*. Lehden ilmoitusmyynnistä on vastannut yleislääketieteen erikoislääkäri *Juba Abonen*. Tieteellisenä toi-

mittajana on toiminut professori *Sirkka-Liisa Kivelä*. Lehden tieteelliseen neuvottelukuntaan ovat kuuluneet professorit *Johan Eriksson*, *Sirkka Keinänen-Kiukaanniemi*, *Pertti Kekki*, *Sirkka-Liisa Kivelä*, *Esko Kumpusalo*, *Kari Mattila* ja *Kaisu Pitkälä*.

Lehdessä julkaistut alkuperäistutkimukset ovat kuuluneet erityisvaltionosuuden piiriin, ja tieteen osasto on toimintavuoden aikana laajentunut ja kehittyntä. Myös lehden ulkoasua on uudistettu.

Lehti on julkaistu verkkoversiona (www.yleislaakarit.fi ja sieltä kohdasta ”lehti”). Teknisestä toteutuksesta on vastannut *Coronaria Oy*. Yhdistyksen verkkovastuuhenkilönä on toiminut *Arto Virtanen*.

Lehden kirjoituspalkinnon 2008 saajaksi valittiin *Jorma Valtola* kirjoitukselta ”*Onko Mikkelin mänijöitä? Kalakukko odottaa?*” (YL 4/2008)

LAUSUNNOT

- Atooppisen ekseeman diagnostiikka ja hoito Käypä hoito -suositus
- Aikuisten akuutin munuaisvauri on ehkäisy ja hoito Käypä hoito -suositus
- Diabeetikon jalkaongelmat Käypä hoito -suositus
- Traumaperäiset stressireaktiot ja -häiriöt Käypä hoito -suositus
- MS-taudin diagnoosi, lääkehoito ja kuntoutus (päivitys) Käypä hoito -suositus
- Depressio (päivitys) Käypä hoito -suositus
- Luonnon STM:n ohjeiksi päihderiippuvuuden arvioinnista
- Ajokorttilupaa varten tehtävät lääkärintarkastukset
- Erikoislääkärikoulutuksen hallintovastuusta

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Kansainvälisten asioiden sihteerinä on toiminut *Mikko Valkonen*. Toimintavuoden aikana osallistuttiin UEMO:n kokouksiin, joissa suomalaisia lääkäreitä edustaa Suomen Lääkäriliitto. Yhdistystä kokouksissa edustivat *Timo Kosonen* ja *Mikko Valkonen*.

Pohjoismainen yleislääkärikongressi järjestettiin Kööpenhaminassa, jossa yhdistystä edustivat *Mikko Valkonen* ja *Ulla Palmu*. Samalla järjestettiin pohjoismaisten yleislääkärijärjestöjen hallitusten edustajien yhteistapaaminen.

Yhdistys on osallistunut eurooppalaisen yleislääketieteen laatutyöryhmän *EQUIP*in toimintaan. Yhdistyksen edustajana on ollut *Klas Winell* Espoosta.

JÄSENET

Yhdistyksen jäsenmäärä oli kalenterivuoden 2008 lopussa 2207.

Toimintavuoden aikana jäseneksi otettiin 26 terveyskeskuslääkärinä ja ero jäsenyydestä myönnettiin 62 lääkärille. Opiskelijajäseniä kutsuttiin yhteensä 9.

Yhdistyksen kunniajäsenet ovat *Christina Fabian*, *Mikko Kangas*, *Juhani Kuisma*, *Ulla-Kaija Lammi* ja *Risto Ihalainen*.

VUODEN YLEISLÄÄKÄRI

Vuoden Yleislääkäriksi valittiin *Yrjö Perkkö* Kätkäsuvannolta. Hän oli neljäs Vuoden Yleislääkärin kunnianosoituksen saanut lääkäri. Aiemmin yhdistys on valinnut kaksitoista kertaa Vuoden Kunnallislääkärin.

VUOSIKOKOUS JA HALLITUS

Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 27.11.2008 Helsingissä. Kokouksessa oli läsnä 34 jäsentä.

Yhdistyksen puheenjohtajana on toiminut *Mikko Valkonen* Tuusulasta. Hallituksen varapuheenjohtajana on

toiminut *Timo Kosonen* Ilmajoelta. Hallituksen jäseninä ovat olleet *Juha Ahonen* Espoosta, *Pekka Niemelä* Oulusta, *Virpi Kuusmanen* Torniossa, *Teija Loukusa-Nieminen* Kajaanista, *Pirkko Miettinen* Helsingistä, *Kaisa Nissinen-Paatsamala* Turusta, *Helena Nukari* Savonlinnasta, *Ulla Palmu* Saarijärveltä, *Pirkko Ranki* Pirkkalasta, *Johanna Salmio* Kouvolasta sekä *Arto Virtanen* Vantaalta. Hallituksen sihteerinä on toiminut pääsihteerinä *Markku Annaniemi*. Hallitus on pitänyt seitsemän kokousta ja kokouspäiviä on ollut yhteensä 9.

Hallituksen asettamiin työryhmiin on kutsuttu myös hallituksen ulkopuolisia jäseniä. Työryhmien kokoonpano on ollut seuraava:

Edunvalvontaryhmä: *Ulla Palmu* pj., *Juha Ahonen*, *Timo Kosonen*, *Pauliina Päykekönen*, *Kaisa Nissinen-Paatsamala*, *Johanna Salmio* (3/2009 lähtien) ja *Mikko Valkonen*. Kokouksiin on osallistunut SLL:n edustajana *Riitta Keskitalo*.

Terveyspoliittinen työryhmä: *Pirkko Ranki* pj., *Virpi Kuusmanen*, *Jari Mäkelä*, *Pekka Niemelä*, *Kaisa Nissinen-Paatsamala* ja *Ulla Palmu*.

Yleislääkäri-lehden toimituskunta: *Helena Nukari* pj., *Virpi Kuusmanen*, *Teija Loukusa-Nieminen*, *Pekka Niemelä* ja *Johanna Salmio*. Toimituskunnan kokouksiin ovat lisäksi osallistuneet päätoimittaja *Eila Kujansuu*, tieteellinen toimittaja *Sirkka-Liisa Kivelä*, toimitussihteerinä *Päivi-Maarit Luukkonen* ja sidosryhmävastaava *Timo Aronkytö* 31.1.2009 asti, jonka jälkeen *Juha Ahonen*.

Koulutustyöryhmä: *Arto Virtanen* pj., *Juha Ahonen*, *Pirkko Miettinen* ja *Paula Kohonen-Jalonen*. Kokouksiin on

osallistunut myös Klas Winell, ja ryhmän sihteerinä on toiminut Markku Annaniemi.

Taloustyöryhmä: Mikko Valkonen pj, Juha Ahonen, Timo Kosonen, Eila Kujansuu ja Klas Winell. Työryhmän kokouksiin on myös osallistunut sidosryhmävastaava Timo Aronkytö 31.1.2009 asti, jonka jälkeen Juha Ahonen. Ryhmän sihteerinä on toiminut Markku Annaniemi.

ALUETOIMIKUNNAT JA YHTEYSLÄÄKÄRIT

Aluetoimikuntien jäsenet vahvistettiin hallituksen järjestäytymiskokouksessa. Aluetoimikuntia on yhteensä 14, joissa jäseniä yhteensä 59. Helsingissä toimii aluetoimikunnan sijasta Helsingin aluelääkäriyhdistyksen johtokunta (10 jäsentä) ja Espoossa Espoon terveyskeskusten lääkärit ry:n johtokunta (10 jäsentä). Ahvenanmaalla ovat terveyskeskuslääkärit nimenneet oman yhteyslääkärisä.

Aluetoimikunnat ovat pitäneet yhteensä 15 kokousta sekä alueellisia neuvottelutilaisuuksia terveyskeskuslääkäreille tai yhteyslääkäreille. Aluetoimikuntien kokousmuistiot on käsitelty hallituksessa. Lyhennelmät hallituksen kokousten muistioista ovat olleet luettavissa yhdistyksen kotisivuilla.

Aluetoimikuntien ja hallituksen yhteinen neuvottelutilaisuus pidettiin Helsingissä 27.11.2008.

YHDISTYKSEN EDUSTUKSET

Suomen Lääkäriliiton hallituksessa ovat olleet yhdistyksen jäsenet Mikko Valkonen ja Helena Nukari. Suomen Lääkäriliiton valtuuskunnassa perusterveydenhuollon vaalirenkasta ovat yhdistyksen jäsenistä olleet *Mikko Murtonen*, *Pirjo Matintalo*, Jari Mäkelä, Helena Nukari, Ulla Palmu, Mikko Valkonen, *Leena Varesmaa-Korhonen* ja Klas Winell.

Yhdistyksen jäsenistä Suomen Lääkäriliiton valiokunnissa ovat toimineet:

Edunvalvontavaliokunta (10 jäsentä): Kaisa Nissinen-Paatsamala (5/2009 asti), Helena Nukari, Ulla Palmu ja Johanna Salmio (5/2009 lähtien).

Eettisten periaatekysymysten valiokunta (14): Virpi Kuismanen ja Leena Varesmaa-Korhonen.

eHealth valiokunta (11): Arto Virtanen.

Järjestövaliokunta (11): Helena Nukari, Johanna Salmio ja *Jaana Pubakka*.

Koulutusvaliokunta (12): Pirkko Miettinen, Teija Loukusa-Nieminen ja Arto Virtanen.

Koulutusvaliokunnan työjaosto (8): Arto Virtanen.

Luottamuslääkäritoimikunta (5): *Hanna Salmenpohja*.

Luottamusneuvosto (10): *Markku Kanerva* ja Ulla-Kaija Lammi.

Lääkärilehden toimitusneuvosto (11): *Paavo Rasilainen*.

Talousvaliokunta (8): Juha Ahonen ja Mikko Valkonen.

Talousvaliokunta/talousryhmä (3): Mikko Valkonen.

Terveyshallinnollinen valiokunta (12): *Risto Heikkala*, Pirjo Matintalo, Pekka Niemelä, Helena Nukari ja *Reijo Räsänen*.

Terveyspoliittinen valiokunta (14): *Helena Kempainen*, Kaisa Nissinen-Paatsamala ja Pirkko Ranki.

Työvaliokunta (3): Mikko Valkonen.

Ulkoasiainvaliokunta (8):

Timo Kosonen ja Mikko Valkonen.

Vakuutusvaliokunta (8): Mikko Valkonen ja Klas Winell.

Yksityissektorivaliokunta (15): Timo Kosonen ja Virpi Kuismanen.

Suomen Lääkäriliiton hallituksen ja valiokuntien toimintaa on seurattu suullisten ja kirjallisten raporttien välityksellä hallituksen kokouksissa.

Lääkäripäivien johtoryhmä: Arto Virtanen.

Lääkäripäivien ohjelmaryhmä: *Marja Nores*, *Paula Piilaja* ja *Marja Saarinen*.

Lääkärien ammatillisen kehittämisen arviointineuvosto: Arto Virtanen.

Sydänliiton lääketieteellinen neuvottelukunta: Teija Loukusa-Nieminen.

Fakultaksen toimintakykyprojekti: Teija Loukusa-Nieminen.

TALOUS

Yhdistyksen jäsenmaksu on ollut 80 euroa. Myös osinko- ja korkotuloja on käytetty toiminnan rahoittamiseen. Yleislääkäri-lehden julkaisemisesta rahoitettiin lehden ilmoitustuloilla. Tilintarkastajina ovat toimineet Risto Heikkala ja KPMG:stä *Sirpa Eriksson*, varatilintarkastajina Mikko Kangas Suomen Lääkäriliitosta ja *Heidi Vierros* KPMG:stä.

TOIMISTO

Yhdistyksen toimisto toimii vuokratiloissa Lääkäritalossa Helsingissä. Yhdistyksen toimisto- ja toimitussihteerinä on ollut Päivi-Maarit Luukkonen. Yhdistyksen pääsihteerinä on toiminut Markku Annaniemi.

